

SZERKESZTŐI IRODA:

Belmagyar-utca 47-ik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ ELLENZÉK ELŐFIZETÉSI DIJA:

Egész évre 16 frt. v. 32 korona. Negyed évre 4 frt v. 8 korona.
Félévre 8 frt. v. 16 korona. 1 óra 1 frt 50 kr. v. 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Telefon-szám: 9.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Telefon-szám: 9.

ELLENZÉK.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 2-dik szám.

HIRDETÉSI DIJAK:

Egy centiméternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reclam sora: 1 frt. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Nyilttéri cikkek:

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

Az oláh izgatás.

Kolozsvár, július 1.

Az „oláh nemzeti párt“ végrehajto bizottságát a belügyminiszter közelebbről feloszlatta. Jól tette. Az a párt törvénytelen alapokon létesült és bizottsága egy törvény-ellenes mozgalomnak képezte központját.

Azonban e betiltás csak kezdete lehet amaz erőyes intézkedések hosszú sorának, melyeket a kormány-nak az oláh izgatás megfékezése érdekében teljesítenie kell. Mert hiszen 1881 óta, illetőleg — még helyesebb dátumot mondva — már 1848 óta az oláh mozgalom szervezői oly gátlatlanul, majdnem korlátlan szabadsággal fejthették ki a magyar ellenes agitációt és úgy átvihették azt a központból a nép minden rétegébe, hogy a végrehajto bizottság megszüntetése magának a mozgalomnak voltaképp mitsem árt. És jelenleg annál kevésbé árthat, mert hiszen a bizottságnak legtöbb tagja (az izgatás vezér-kara) a Memorandum-pörben elítéltetett; Így tehát igazában a kolozsvári esküdt-szék és törvényszék előbb oszlatták fel a komitét, mint a belügyminiszter.

Gyakorlatilag a betiltástól legfeljebb annyi várható, hogy a mérsékelt oláh elem jövőre tartózkodóbb lesz a párttal szemben, melynek működése a kormány-rendelet által üldözésre méltónak mondott ki.

De hát ez erkölcsi határ révén kevés eredményre számíthatunk. Hazafias értelemben vett mérsékelt elem a mostani oláh intelligencia között alig van már. És a mi kevés van, az mindenkor távol tartotta magát az izgatóktól. A nép zöme pedig az agitátorok engedelmes szolgálai (papok, tanítók stb.) hatalmi befolyásának oly mértéktenül ki van szolgáltatva, hogy mindenkor csak azt teszi a mit ezek a szolgák elrendelnek.

És a pópát meg a dászkelt meg nem félemlíti a belügyminiszter tilalma. Ezeknek a tényezőknek oly kiterjedt oltalmat, befolyást biztosít az egyházi és iskolai önkormányzat, hogy ezen belül tökéletes bátorságban élnek és izgatnak; sőt most (a betiltás következtében) bizonyára még hevesebben, mint eddig tették. A belügyminiszter nekik nem imponál. Nem adhat nekik és nem is vehet el tőlük semmit. Ha nyilvános izgatás miatt (és a nyilvánosságot többnyire óvatosan elkerülük) összeütközésbe nem jönnek a törvénnyel, egyebekben nyugtan, háborítlanul, jól védett — magyar törvények által jól védett! — pozícióban folytathatják üzelmeiket. És ha nagy ritkán utol is éri őket az igazságszolgáltatásnak gyöngéd sújtó keze: az elítéltetés papi, tanítói állásukra vonatkozólag semmiféle hátránnyal nem jár. Sőt előjáráságaik szabad akaratától függ, hogy a „mar-tíromság“-nek még bő hasznát is vegyék.

Az oláh „nemzeti komité“ megszűntetésének értelme haszna tehát csak úgy lesz, ha a kormány e rendszabályozást bevezetésnek tekinti ahhoz, hogy mindent és mindenkit, a mi és a ki az izgatók párt-programmjának törekvéseit előmozdítja — már csupán ez okon is üldözöb vegye, valamennyi téren, melyekre az agitáció kiterjed.

Azt a ki a magyar nemzeti egység, a magyar állam integritása, alkotmánya ellen tör, — nem szabad, hogy védje semmiféle közszabadság. Ezek a szabadságok csak jó hazafiak számára valók. A hirlapíró, a pap, a tanító, az ügyvéd, a tisztviselő és a privatier — mind, mind csupán e föltétel alatt élvezhessék a magyar közszabadságokat.

A ki azt meri mondani, hogy ő megtagadja a magyar államiságot perhorreszkálja a magyar alkotmányt, — megveti és elutasítja magától a kultura és nemzeti életösses intézményeit

nyilvánulásait — az ne élvezhesse a jogokat sem, a melyek tisztességes állampolgárok akaratának, törekvéseinek érvényesülésére adattak meg. A ki gyűlöletet prédikál az államalkotó faj ellen, a ki — noha lakósa az országnak — hallani sem akar arról, hogy ő a magyar nemzet tagja: azt ki kell közsíteni a nemzeti együttélés jótémenyeiből, az államiszabadságokból is, ép úgy a mint ő kiközösítette magát a hazafias kötelességek teljesítésének terhe alól.

Ily irányban kell folytatni az akciózt melyben nem első lépés a belügyminiszteri tiltó rendelet.

És legelső sorban a papság és a tanítói kar rendszabályozása képezze a kormány gondját. Megfékezni e két testület izgató elemeit és lehetetlenné tenni, hogy hozzájuk hasonló succrescentiájuk legyen: ez főfontosságú feladat, melynek gyökere megoldása nélkül az oláh nemzetiségi mozgalom orvoslása el nem képzelhető.

S.

Politikai hírek.

A delegáció elnöke. A magyar delegáció elnöke tudvalevőleg egyik évben főrendiházi tag, a másik évben pedig képviselő. Az idén a képviselők közül kell elnököt választani; mint hirlük, Tisza Lajos grófot — ki már többször volt a delegáció elnöke — választják meg az idén is a delegáció elnökévé.

Válság a kormányban. Mint Budapestről írják: a kormánypárt irányadó körében mint kétségtelen tényről beszélük, hogy Lukács Béla kereskedelmi miniszter az ősz folyamán, még pedig valószínűleg budget-jének tárgyalását megelőzőleg, meg fog válni tárcájától. Ugyanakkor várják Szilágyi Dezső igazságügyminiszter távozását, a kinek tárczavállalását a rekonstruált kabinetben a kormánypárt legbeavatottabb tagjai már akkor ideiglenes természetűnek tekintették. Lukács Béla kilépése a kabinettből a Dunagőzhajózási társulat ügyével s az általa e kérdésben megkötött, de jóvá nem hagyott szerződésből folyó kényelmetlen helyzettel állana kapcsolatban; az igazságügyminiszter lemondása pedig a kormánypárt vezetői köreinek amaz óhajlásában találna magyarázatát, hogy a korona és a minisztérium közötti érintkezésben kevesebb akadályal kelljen küzdeni.

Egyv e l e g.

Anarkisták bosszúja.

Róma, július 2.

Livornóban tegnap Bandi lapszerkesztő anarchista áldozata lett.

Bandi meggyilkolása edész Olaszországban mély hatást tett. Bandi a marsalai ezerek egyike és jónévi író volt, Carnot meggyilkolása alkalmából lapjában több cikket közölt az anarkisták ellen. Nagy feltűnést kelt, hogy éppen úgy gyilkolták meg, mint Carnot-t, a mire halála előtt ő maga is figyelmeztette az olaszországi kitűnőségeket.

Felségsértő diákok.

Prága, július 2.

Ma kezdődött meg a titkos tárgyalás Hofmeister és Brozsek 17 éves és Busil József 16 éves kereskedelmi iskolai tanulóik ellen. A fiúk hazaárulás, felségsértés, az uralkodóház tagjainak megsértése, továbbá a robbanószer-törvény elleni vétség, rendezarás, titkos szövetekezés és a katolikus egyház elleni izgatás vádjai alatt állanak. A vádlottak egy társulat tagjai voltak, a mely „A kard“ nevet viselte. Mind a három vádlott beismerte van. A felségsértő diákok ügyében az ítéletet délután hirdették ki, az ítélet értelmében Hofmeister 4 évi, Brozsek 5 évi súlyos börtönre, Busil pedig 4 havi fogházra ítéltetett.

Csehek és németek.

Prága, július 2.

A kereskedő-segédok képviselőinek a kereskedelmi kamarába való választásakor a csehek és németek közül összeütközésre került a dolog, mire az elnökség megkeresésére redőrk nyomtak be a terembe, s kiűrtették azt. A sirínpelényi alkalmával Wrra és az omladinisták sirja előtt nagy tüntetések voltak a melyeket a rendőrség vert széjjel. Négy embert letartóztattak.

Magyarfaló németek.

Hamburg jul. 2.

A tegnapi hirlapírói banketten sajnálatos botrány történt. Egy toasztozó poharat emelve a magyaroknak a románok elleni eljárását kezdte kritizálni és az elnyomott oláhokra titította poharát. Az osztrák-magyar konzul, a ki jelen volt, erre inditatta érezte magát, hogy az elnöklő polgármestert a magyarfaló tosztozó megintésére és tőle a szó megvonására felkérje.

Franciaország.

Carnot gyilkosa.

Caserio Santó, a milánói lapokban megjelent hí fényképreprodukciók szerint határozottan csinos nyílt arcú ifjú, vastag ajkakkal, rövid göndör hajjal széles nyílt homlokkal és feltűnően nagy fülekkel. Semmi sem emlékeztet bennünket rajta az olasz vagy más merénylő típusokra — Lassanantéra, Caporalira vagy Legára, sem Ravailacra, Clémentre stb. A szörnyű tett okát inkább arra vezethetők vissza, hogy Caserio epileptikus apától született s ez a turini iskola által felfedezett „politikai betegség“ hajthatta őt a merénylőtre meg azt mondják, hogy az ifjú nagyóási hőbortban szenvedett.

Motta Visconti kis olasz községnek, a gyilkos Caserio Santó szülőfalujának bírja eme táviratot küldötte Dupuy francia miniszterelnöknek:

Egy hallatlan tett által lesújtva, melyet borzalommal ítélek el községünk hatóságai, lakossága, sőt maga az infámis Caserio családja is, ezennel mély felháborodásunk érzelmeinek adunk kifejezést.

Páris, július 2.

Caserio a vizsgáló-bíró előtt így adta elő a gyilkosság menetét: Többször igyekezett az uton Carnot közelébe jutni, míg végre sikerült. Felugrott a kocsi lépcsőjére, megragadta baljával az elnököt, jobbajával pedig törőt oly mélyen döfte az elnök testébe, hogy keze egészen ruháját érte. Ekkor fölkiáltott: „Envviva la rivoluzione!“ leugrott a kocsiról, át akart törni a sokaságon, de mintegy 20 ember megragadta úgy, hogy nem menekülhetett.

Az új elnök környezete.

Borins tábornok a köztársasági elnökség vezértitkára, vasárnap a francia külügy minisztérium palotájában tartózkodik, hogy Casimir-Perier székhelyét ideiglenesen berendezze. Bizonyos, hogy az új elnök elődének legtöbb tisztjét megtartja maga mellett. Lafargue Pál, Casimir-Périer régi iroda főnöke és ennek helyettese, Taigny fogják az új elnök polgári irodáját kezelni.

Anarkisták elfogatása.

Páris, július 2.

Tegnap több vidéki városban is fogtak el néhány anarkistát. Az Evenement jelentése szerint egy a neuilly-i mészégetőnél alkalmazott olasz munkás francia munkások által rajta elkövetett erőszakoskodás következtében meghalt. Az Evenement hírért mindeddig más oldalról nem erősítettek meg.

Carnot temetési költsége.

Az iszonyu véget ért köztársasági elnök temetésére 110,000 frankot szavazott meg a törvényhozás s a temetés olyan nagyszerű volt, a minőt még szohasem láttott Franciaország. Ezzel összehasonlítva felemlíti a Figaro, hogy Gambetta temetése 1883. január 6-án 20,000 frankba, Viktor Hugoé 1885. június 1-én szintén 20,000 frankba került. Thierst szintén államköltség kellett volna eltemetni, de a MacMahon köztársasági elnök és az özvegy közt felmerült nézeteltérések miatt a költségeket 1877. szept. 3-án maga az özvegy fedezte.

E szerint Carnot a harmadik francia a köztársaság alatt, a kinek nemzeti temetést rendeztek.

Különbön államköltségen több kiváló francia hazafi temettetett el. Így Clinchant táboruok 1881. márczius 25-én 8800 frank költséggel. Rothnan tengernagy 1892. okt. 11-én 10000 frank Faidherbe tábornok 10000 frank, Courbet tengernagy 1885. ápr. 28-án 10000 frank, Jours tengernagy, tengereszeti miniszter 10000 frank, MacMahon 18900 frank, Chevreton tudós 10000

frank, Renan 9000 frank, Jules Ferry 10000 frank és Gounod zeneszerző temetése 10000 frank költséggel.

Carnot temetése.

Páris, július 1.

Az elnöktragédia utolsó nagy jelenete ma folyt le Párisban. Ma helyezték örök nyugalomra a köztársaság meggyilkolt elnökét imponáló gyászpompával, minőt igazi világáros tud kifejtetni. A gyászpompá mellett nyilatkozott mély fájdalom, a melyben visszatükröződött a francia társadalom minden osztályának igazi érzése.

Reggel negyed 9 órakor a csapatok felállottak. A katonaság sorfalat képez az ut mentén, melyen a gyászmenet áthalad. Nagy a száma azoknak, a kik még mindig visznek koszorukat az Elyséebe. Az Avenue de Champs-Elysées, melyen a küldöttségek tömege csoportokba áll össze, tömve van emberekkel.

9 órakor kezdődik a szervezett testületek felvonulása. Az összes ablakok tele vannak nézőkkel és a háztetőkön is sokan ülnek. A tömeg komoly hangulatban várakozik. Ily nagy tömegek összecődülése még nem fordult elő Párisban. Nyomasztó hőség uralkodik.

A kormány tagjait megjelenésük alkalmával a közönség üdvözölte. A csapatok tisztelegtek.

Tíz órakor érkezett Casimir-Périer elnök, kit az összes jelenlevő tábornokok fogadtak.

Saussier tábornok 10 óra 25 perczkor megadja a jelt az indulásra. A csapatok bezárják a kordont és tisztelegnek. Ágyúdörgés közt elindul a menet.

A menet élén a gardes republicaine lovas csapata halad, utána Casimir-Périer koszorúját viszik.

Ezután a papság kocsija következik, mely asszisztált, mikor a koporsót a hat lovas halottaskocsira emelték. A kocsi igen gazdagon és művésziesen van díszítve. A koporsót a háromszíni zászló borítja; virágdisz nincs rajta. A tömegben a gyászmenet elhaladása alkalmával nagy meghatóttá vált észrevehető. A férfiak tisztelteljesen levették kalapjaikat, a nők keresztet vetettek.

A menet maga szingazdag képet nyújtott. A nap fényében csillogó sok egyenruha elvakította a szemet.

A koporsó után közvetlenül tisztek haladtak az elhunyt rendjeleivel. Ezután Carnot három fia jött, kiknek nehezen elfoltott fájdalma mélyen hatott a tömegre.

A fiuk után a család többi tagja jött, azután Casimir-Périer, ki a becsületrend nagysalagját viselte és kit katonai törzskara vett körül. Utána Challemeil-Lacour a szenátus elnöke, De Mahy a képviselőház alelnöke, a nagykövetek, a kormány tagjai, a rendkívüli követek, a diplomáciai testülettagjai, a szenátorok és képviselők, a tábornoki kar, a testületek és egyéb hivatalos személyiségek jöttek. 11 óra 20 perczkor hagyta el a menet vége az Elysét.

A menetnek többször meg kellett állania.

A Notre Dame templomban.

A gyászmenet dél felé a legjobb rendben érkezett a Notre Dame templomba és 2 óra 15 perczkor folytatta útját a Pantheonba. A hol Casimir-Périer alakja látható lett, a közönségben rokonszenves figyelem mozgása volt észrevehető.

A koszorúk közt feltűntek Sándor orosz császár, Vilmos császár, Ferencz József császár és király, Umberto király valamint az orosz tengerészeti koszorú.

Néhány baleset kivételével, melyeket a hőség vagy az illető kíváncsiak vigyázatlansága okozott, a temetés teljes csendben és rendben folyt le.

Igen ünnepélyes jelenet volt az, mikor a holttest a Notre Dame templomba érkezett. Saussier tábornok a tábornokkal a bejövét baloldalon foglalt állást és leeresztett karddal tisztelgett a halott előtt. E pillanatban a kürtök riadása és a dobok pergése hangzott fel. Az összes harangok tömpitott hangon megcsendültek.

Richard bibornok, kit az egész pap-ság vett körül, a templom főbejárata előtt várta a koporsót. A beszentelés előtt az érsek beszédet intézett a jelenlevőkhoz.

A Pantheonban.

Páris, július 1.

Három órakor érkezett a koporsó a Pantheonba, hol a koporsót levették a kocsiról és a Pantheon bejáratánál letették.

A sirnál Dupuy miniszterelnök, a szenátus elnöke és a képviselőház elnöke beszédet mondtak, míg a gyászmenet felvonulása tovább folyt. André tábornok mondtott még beszédet s ezután Carnot koporsóját lebocsátották a sirboltba, mire a Pantheon előtt összegyűlt tömeg lassanként szétoszlott.

Az ország minden részéből, valamint a külföldről is jelentik, hogy Carnotért gyászintenzisteteletet tartottak.

Egy nyílt levél.

A görgényi év. ref. egyházmegye az erdélyi év. ref. egyházkerület összes lelkészeihez a következő nyílt levelet intézte:

Tiszteletes lelkész ur!

Szól e nyílt levelünk mindazon lelkész, gondnok és tanító atyánkfiaiunk, kik a nemzetiségek békés együttélését és a barátságos érintkezéseket, szívükön hordják és azoknak, kik a hívek közgazdasági előmenetelét előmozdítani szoktak.

A görgényi év. ref. egyházmegye 1890 óta foglalkozik a községi hitelszövetkezetek alapításával, megismertetésével és azok terjesztésével.

Megbízásunk folytán dr. Gidófalvy István kir. közjegyző közzétette volt egy pár évvel ezelőtt azon irányelveket, melyek figyelembe vételével a szövetkezetek létesítését, fennállását biztosítva láttuk.

Egyházmegyénk kísérletet tett ilyen szövetkezetek alapításával Marostordamegyében: Gernyeszegen, Sárpatakon, Póka-Keresztúron, Pókán, Magyar-Péterlakán, Felfalun és Vajdaszentiványon a pest-pilis-solt-kis-kun-megyei központi hitelszövetkezet támogatásával.

Émlékeznék még arra, hogy pár év előtt a fővárosi hirlapok törvényszéki rovatai majdnem minden nap szövetkezeti ügyekkel voltak tele. Akkor tanulmányoztuk a kérdést és láttuk, hogy a szövetkezeti törvényt nem azért hozták, hogy olyan szélahas csökölet szolgáljon. Láttuk, hogy Marostordamegyében e törvénnyel nem foglalkozik senki: foglalkoztunk mi akkor, mikor a szövetkezeti eszme a törvény téves felfogásával diszcreditálva volt.

Az ország több vidékén, hasonlóan akartak, kik részint még már előttünk a hitelszövetkezetek eszméjét tanulmányozták, megismertették, fejlesztették és vezették.

Vezér volt a szövetkezetek alapításában Pest-Pilis-Solt-Kis-Kun-megye, mely egy megyei központot létesített nagy áldozattal, melyet a vidék kérésére kibővített úgy hogy az ország bármely részén keletkező községi hitelszövetkezetek támogatását eszközölhet.

Mi is védszárnyai alá vonultunk és fennállásunkat és gyarapodásunkat neki köszönjük.

Annyira kiterjedt e hálózat, hogy az idén már a hazai szövetkezetek központi hitelintézetét, mint szövetkezetet meg kellett alapítani, mely szövetkezetek érdekhalozatba ma már több mint 200 községi hitelszövetkezet lépett és több mint 30,000 tag alkotja a szövetkezeti érdekhálózatot.

Ezen szövetkezetek 1893 évig jegyezték több mint 1,500,000 frt értékben, és eddig erre heti hatoson befizetésekkel több mint 800,000 forint tőkét gyűjtöttek együtt majdnem három millió forint hitelt élveztek és több mint 700,000 frt takaréki betétet gyümölcsöztettek.

A nép munkán szerzett filléreiből rakta össze az összeget hetenkint 550,000 krt vagyis egy millió fillért.

Ez a fillérek nagy hatalma. Óriási számok, látszólag óriási eredmény, de tényleg még sem az.

Kevesen vagyunk még. Azt akarjuk, hogy minden község létesítsen községi hitelszövetkezeteket.

A számokkal többet nem foglalkozunk.

A községi hitelszövetkezeteknek czélja: tagjainak erkölcsi és anyagi jólétét, a takarékosági hajlam emelését, hitelük szervezése a takarékoskodás, rend- és munkaszeretet általánosítása és hitelgényük kielégítése utján fejleszteni.

Községünként külön-külön alapítjuk a községi hitelszövetkezeteket, melyek azonban egymással szerves összefüggésben állanak. Szövetkezeti tag lehet: minden a szövetkezet területén lakó egyén. Vallás és nemzetiség különbség nélkül minden becsületes ember. A ki üzorszókodást folytat, vagy a felekezetek és nemzetiségek között a békés egyetértést felbontani törekszik, azt be sem veszik, vagy ha már bevették: kizárják.

Minden szövetkezet ügyeit függetlenül önállólag intézi. A szerves összefüggés csak annyi, hogy a felügyeletet gyakorolja a központ és ugyancsak a központ szerzi meg a hitel igények kielégítésére a fedezetet. Az egész szövetkezeti üzletvezetést könnyvittel, pénztár kezelést egyöntetűleg eszközlik. Ez már annyira egyszerűsítve van, hogy legtöbb szövetkezetünkben az általunk nyújtott utmutatás szerint egyszerű földmives emberek is azonnal pontosan tudják vezetni.

Eltelkintve a vagyoni előnytől, a községi hitelszövetkezetek a szabadság, testvériség és egyenlőség eszméjét is szolgálják,

mert a községi hitelszövetkezetek a tagok között a szabadság érzetét erősítik, ugyanis a falu, mint ilyen szabaddá lesz és saját közgazdasági és hitel ügyeit otthon vasárnaponként a vecsernye után maga igazítja el szabadon.

Testvérivé is válik a falu népe, mert érzi hogy együtt egymásra támaszkodva maga képes, mint jó testvér közös vagyonát közös jóra hasznosnak kezelni.

Egyenlővé is válik a falu népe, mert ha hetenkint egyszer — az üzletreszek befizetése napján — ügyeit együtt intézi egy egymástól — mindig az értelmesebbektől — tanul és önművelődés után egyenlőbbé válik; ugy, — hogy községi hitelszövetkezetek útján hiszünk és reméljük: meg fog szűnni a falukból a városokba vonuló a szociális és anarchikus tév-tanok alkalmas anyag termelése.

Egyik célja az is községi hitelszövetkezeteknek, hogy a társadalom különböző osztályait egymáshoz közelebb hozza, a barátságos érintkezést lehetővé tegye.

Községi hitelszövetkezeteknél a nyereszkedés vagy uzsorakodás teljesen ki van zárva, mert többet mint 2%-ot alapszámláink szerint nyereségül nem vehet és az osztalék maximuma meg van állapítva; a tartalék tőke pedig mint közös közgazdasági célra szolgáló vagyon felosztása esetében sem osztható a tagok között fel. Az rendszerint a falu közös céljaira: iskola kisdólvoda stb. fordítandó.

Községi hitel szövetkezetek hitele a hazai szövetkezetek központi hitelintézete, mint szövetkezetek közvetítésével ma 5 és 1/2%, és a hitel mérve a szövetkezeti tagok által aláírt minden 25 frtos üzletreszt után mely öt év alatt hatosan befizetésére történik ígért, egy a szövetkezetnek már az első üzleti nap 750 frt hitele lehet.

Ezen összeg rendszerint elég arra, hogy egy kis község a terhes adósságok alól teljesen felszabaduljon.

Községi hitelszövetkezetek, vagy korlátlan felelősséggel alakulnak, vagy pedig — és ez gyakoribb — a jegyzett üzletreszt után még annak kétszereséig vállallanak felelősséget.

Akkor fognak e szövetkezetek igazán áldatosan működni, ha már a falu népét a nyommasztó adósságok alól felmentették; ezt pedig elérni öt év alatt, mert fél-évenként mindenki tartozik 10%-ot adóssága tőkéjéből is törleszteni. Akkor fog beállni az együttes vásárlás és eladás nyújtotta előnyök élvezete és akkor fogják majd a szövetkezeti üzletreszek hasznai a közterhek egy részét az egyes polgárok helyett viselni.

Tehát röviden összefoglalva az elmondottakat, miért is alapítunk községi hitelszövetkezeteket: azért, hogy a ki velünk szövetkezik, az érezze, hogy Magyarországon legyen valaki szász, oláh, zsidó, magyar vagy tót és imádja az Istent bármely templomban, bármely nyelven, az: ha becsületes — ha faluja népe ilyennek itéli — közöttünk vagyonilag is saját erején boldogul.

Hogy érezze, a ki közénk belép, hogy ő egy társadalmi tényező, a ki a heti hatas befizetésekkel egy önálló pénzügyi tevényt képes fenntartani.

Hogy érezze és élvezze a függetlenséget és a szabad mozgás örömeit, a legkevesebb képzett polgártársunk is, hogy tudja, hogy a kölcsönvett összeggel magának illetve társainak tartozik és ne kelljen minden érdekességi napon vagyonát eldobozásától tartania.

Hogy érezze és élvezze a művelődés gyönyöreit az is, a ki hét köznapon erős napszám munkával keresi kenyerét.

Hogy érezze azt is, hogy a becsület egy vagyon, melyre a községi hitelszövetkezet még akkor is, ha más vagyonra nincs hitelezni fog. Hogy lássa, hogy az elestet becsületes emberek újból talpra állanak.

Hogy érezze végre azt, hogy hazánkban nem a felekezeti és nemzetiségi izóltság azon út, melyen haladni kell, hanem az, ha minden nemzetiség egyetértéssel, közös jólét fokozásával a hazának, egyháznak és nemzetiségének, derék polgárokat nevel, kik váltatva működjenek egymás javára, boldogulására és hogy a közöttünk rossz indulattal támasztott félreértésekből eredt, ellenségeskedésnek csíráját is kioltassuk.

Ezeket várjuk mi a községi hitelszövetkezetektől, azért akajruk ezeket mindenkiel megkedveltetni.

Nem számítunk e képen semmit, az teljes valóságnak felel meg.

Azért mutatjuk meg e képet mindazoknak, kiket illet, hogy azt megszívleva a községi hitelszövetkezeti eszme szálaja alá minél számosabban csatlakozzanak.

A görényi ev. ref. egyházmegye 1894 június hó 13-án Szász-Régenben tartott közgyűlésén nyert megbízás folytán.

Tavaszy József s. k. Lenárt József s. k.
jegyző. esperes.

Csekme Ferenoz s. k. Dr. Gidófalvi István s. k.
aljegyző. gondnok.

A kolozsvári női ipariskola.

Ez intézetünk oly szép fejlődéssel tölti be hivatását, hogy méltán érdemi ki az iránta nyilatkozó s mind általánosabb érdeklődést és pártolást.

A július 1-én bezárt szép munkakiállítás a három napon át megtartott vizsgálatok arról győzték meg, hogy az utóbbi pár év alatt örvendetesen haladt az intézet, s ugy izlés, mint a kivitel tökéletesége meglepő szép eredményeket mutatott fel.

Kolozsvár és vidékéről egy egyes urnóktól, mint testületektől naponta több s nehezebb megbízásokat kap az intézet s kapnak a növendékek; és ma már nem kell Budapestre avagy Bécs és Párisba menni ha valamely kiváló szép varrás vagy tüftetés és stikolás munkát akarunk elkészíttetni, mert épen oly izléssel és szépséggel s még is olcsóbban lesz az itthon, ezen becses intézetünkben előállítva, s büszkén hivatkozhatunk arra, hogy a mi leányaink s testvéreink érték el a varrás művészet ezen tökélyét.

Az igazgatóság utóbbi ülésén megindította azon üdvös mozgalmat, hogy a milleniumi kiállításon az intézet is méltóan jelenjék meg. — Felhivattak az országos urnó s gazdagabb családjai, hogy értékes és nagyobbszerű műveket tegyenek megrendeléseket — hogy így intézeti költség nélkül készíthessenek nagyobbszabású munkákat s azt az illető megrendelőik engedélyével kiállíthassák.

Már is báró Wesselényi Istvánnak, br. Bánffy Zoltánnak, Sigmund Dezsőnek, Szász Domokosnak s többen adtak megrendelési s több rendbeli munkát, s azok igen szépen s meglegedésre lettek elkészítve.

S a mi az intézet vezető tanerőinek dicséretére válik a mintákat nem csak jó izléssel választják ki, de a becses magyar mintákat gyűjtik s alakítják és fejlesztik hivatott jó izléssel.

Most is a kiállításon láttunk két nagyon szép áttört munka terítőt. — a dr. Biró Béla apátplébános szíveségéből a kolozsvári piaci főtemplom oltárterítője remek szép mintájával; és láttunk egy kis vászon terítőt, melyen megrótt selyem és arany stikolás s tüftetés varrással a br. Bánffy Zoltánnak urnótól kapott régi ma-

gyar minta lett átalakítva s kidolgozva és meglepően szép eredményre.

Dicséret illeti meg Páll Anna igazgatónő, ki igazán magos művészi tökélyvel és izléssel vezeti és tanítja a tüvel való festészetet s alakítást, — Tamássy Erzszi az ujonnan választott tanítónő is a fehérnemű s ruha varrás munkáiban épy oly kiváló jó erőnek bizonyult, s az intézet fejlődését nagy mértékben emeli. Seher Erzszi volt társa Tamássynak a tanításban s csak sajnálni lehet, hogy ő most megválik az intézettől a festészetbe okoskerü és épen a hivatásos varráshoz szükséges itányba lettek Gráf tanár által vezetve a növendékek.

Az intézet elnökeit Gróf Bánffy Györgyöt és Özv. br. Wesselényi Istvánnak elismerés illeti meg ez intézet vezetésé s fejlesztéséért, s ha ezen a mostani jó uton haladnak kiváló siker jutalmazza fáradságukat.

A kiállítási munkák következőleg vannak elhelyezve, s adjuk azok ösmertetését: A legelső teremben:

Az I-ő osztály kézívarrás, kötés, horgolás és csipkeverés munkáitál ezek közül figyelmet és dicséretet érdemlők a: Köváry Emma, Nyegrucz Ella, Balázs Ilona, László Gabriella, Gál Piroksa és Kolín Leon-tin munkáitál ugy az életsükségletre mint a dicséretre kellő figyelem fordítatott.

II-od osztály gépvarrási munkáitál, ki sem férték egy teremben kettőben kellet kiállítani. Igen csinosak a fehérneműek és pongyola öltözetek, fűslők köpenyekek, melyeknek előállításán Áron Mariska Babos Terecsike, Bilcz Lenke Vöhr Rózsika, Keresztes Nelli és Graef Johanna fáradoztak szép sikerrel.

Végre most ennyi szép látnivaló után majdnem kifáradva állapodunk meg a III. osztály kiállításánál.

Itt külön kell dicsérettel felemlitenünk özv. Biró Bélánét valóban szép vászonselelyem himzés, arany himzés és spanyol csipkehimzés munkáitál. Szép a többiek között egy kis tüveg ékszerartó szekrénykére alkalmazott spanyol himzés.

Láthatunk itt szebbnél szebb selyem és paluche bársony párnákat, arannyal, selyemmel hímeeze számszerint 10-ét, van még 17 ajour mintakendő; 14 aranyhimzés mintafolt; 15 kész női öltözék, izléssel kidolgozott zsebbeliek, monogram és himzés; 17 fehérhimzés mintafolt, 6 fűslők köpeny, 16 csipkeverés és bogozás minta, és nagyszámmal szebbnél szebb asztalfaltok. Nem hagyhatók említés nélkül az intézet szorgalmas növendékei kik szorgalmuk és évi fáragságuk eredményével számolnak be a nagy közönségnek, s oly sok szépen sikerült kiállított tárgyak bemutatása által tesznek tanúságot műizlés és szép tohatságukról, hogy alig elég az a pár percz a mit ott tölthetünk, arra, hogy összeirhassuk róptében a szebb tárgyakat és ezek kiállítóit.

Épen ezért igyekezzünk itt általános elismeréssel adozni az intézet összes növendékeinek, hogy így tegyünk eleget azoknak is — kik netalán névszerint felemlítve nem lettek. Hisz ugyis egyenként és összeesen méltók a dicséretes elismerés és megemlítésre.

A tüftetésben: Rüdiger Kamilla, Jancsó Irén, és Tauffer Margit szépen kidolgozott ringó szék támlája által érdemelnek dicséretet.

Csonka Teréz a tüftetésben a himzés legnehezebb nemét gyakorolta azon a szép gyertyafény ellenzón, melybe oly szívesen és sokan gyönyörködtek.

Szépek a Czirják Mariska, Keresztes Nelly, Szeles Irma, özv. Biró Béláné, Lázár Erzsike, Székely Klára Elekes Anna és Csizsér Teréz munkái.

Önállóan készítettek kész női öltözéket: Pap Clemike, Elekes Anna, Vég Anna, Czirják Mariska és Kapusán Róza. Paraszttárrásban: Török Lenke, Biluska Erzszi, Monoky Irma, Csiky Jolán — tündek ki.

Asztalfaltok, aranyhimzések kiállításában pedig Kozma Katinka, Valentini Róza, Vég Anna és Székely Klára és Elekes Anna jeleskedtek.

Megrendelésre készített tárgyak közül teljes dicséretet érdemel az a szép nehéz selyem kék és fehér lobogó, melyet Szász Domokosné megrendelésére készített meglegő kivittel nagy gondnal: Gaál Emma, Paplik Tonika, Langer Adolfin, Lázár Erzsike és Kamenitzky Etel.

Dr. Löte egyet. tanár megrendelésére készült egy szép czimbalom terítő applicatió arany himzéssel, Daxner Erzsike és Pavlik Tonika kisasszonyokat kell ezért dicsérettel megneveznünk.

Br. Bánffy Zoltánné megrendelésére egy szép spanyolfalt tábla készült sárga alapon rózsaszín selyem és aranyhimzéssel.

Gr. Bethlenné egy régi magyar párnahímintát és Biró Béla apátplébános egy oltárterítő mintát adott megújítás végett, a mit Biró Béláné és Biluska Erzszi, — az előbbi pedig Kiszy Rósika végezett el dicséretre méltó sikerrel.

Ezekben adjuk vázlatát a kiállításnak, hogy bizonyoságot tegyünk arról, — megérdemli e jeles intézet a nagy közönség támogatását.

— x. —

Modern Moloch.

Kolozsvár, jul. 2.

Vajon igaz volt-e? Lehetett-e szív oly rideg, oly kökemény, hogy az ember a maga képzel hasznáért ártatlan embertársát retentő tűzhalálba küldje? Hogy az anya kebléről elragadják kisdó gyermekét, reményteljes ifjút serdült fiát, az élet tavaszának örülő szűzet, hogy évenként kien-geszteljen a retentő érc sárkány harag-ját, hogy biztositásák pártolását? Mert így beszél a historia nem kisebb népről, mint a hatalmas Karthagóóról.

De hát e civilizált nép, mely világ uralomra aspirált, mely megremegett a hős Rómát magát, csakugyan áldozhatott-e e rémséges Molochnak?

Elhigyük-e ezt ma?

És miért ne? És miért e felindulás?

Hiszen a mi városunk, szeretett Kolozsvárunk, mely immár szomorú nevezetességre kezd jutni egy könnyelmű léha had sáfarkodása folytán, hatóságilag dédelget egy szörnyű Molochot, melynek tűz ég gyomrában, mint amannak egykor, de a mely nem évenként hanem hónaponként szedi áldozatait. A közuti-vasut tegnapelőtt ismét emberi életet oltott ki. Ma gyermekek típór el, holnap felnőtteket, de azért nincs mód, hogy másutt sehol nem látott gyors haladást korlátozni lehessen, hisz kérdésére azt válaszolja a hivatalos közeg (és pedig a feje), hogy hiszen még azt a sebességet sem gyakorolja, e melyre szerződések joga van! Megtörtént. — Elgázol valakit? Miért nem ügyel! Hisz ez oly természetes!

Csak az ő bőrük legyen ép! S mi polgárok mindezt nézzük hidegen, közönyösen!

Tavaly a városi közgyűlés szabályrendelet kidolgozását határozta el a közuti vasuti szerencsétlenségek kiküldésében. Elkészült-e? Nem. Ráérünk még idő! Egy két ember pusztulhat, vagyon-eleget!

Nem ugy urak! A türelemnek immár vége van. Nem jöhet már naponta botrány után. A polgárság nem lehet közönyös többé azok iránt, kik játszanak életével. Hiszen a ki képes oly képzelhetetlent ostobaságra, mint a vízvezeték infúzióarról valóban nem tudhatjuk, hogy holm mely oldalról tör ellenünk.

Most sikerült kisiklani — közvéleményünknek is szűgyénre — de nem a le-nős ügyessége, hanem a közönség köz-bössége következtében. De föl nyitja ez is szemét s nem nézi el, hogy míg a egy polgár a Szamosba egy kosár szemtet dob, melyet a víz elviszen, bűnhőd (és méltán) addig az, ki az ivóvizet mérgeezve, egy város közönségének életét kockáztatta, vagyonát fecseverte, hivatalban marad s pirulás nélkül jár-ke a polgárok között!...

A botrányok véget érjenek immár a most mindenek előtt gondoskodást kövrelünk, hogy a Moloch többé ne szedje áldozatait!

Vajon a haszon, melyet a közuti vas-ut hoz a lakósságnak, arányban van-e a kárral, melyet okoz? Vasárnapi kéjtudás mulatsága (mert a dolga után látó közönség a 1/2 óránként közeledő vonatokat nem használhatja) elég ok-e arra, hogy városunk szép piacza, utcái eléktelem-tessenek; hogy a szászorta nagyobb s-kerforgalom akadályoztassék, korlátoz-sék; a vidéki szállítók kik a közönség szükségleteit vannak hivatva ellátni, te-gyelyig erő, sáros mellékutakra szorítva, el-rettentessenek e várostól hasznos szikké-vel, hogy a közönség folyton remegéstől tartassék, mert mint példák mutatják a gőzerőt viszonyaink között nem tudják korlátok közt tartani, a vonatokat gyakran kisiklanak, egyik egyszer éppen a Szamos-nak ment neki.

Vajon, midőn a hivatalos város a szer-ződést nem másíthatja meg a vállalkozó-val, nem volna-e indokolt társadalmitag-tenni lehetetlenné a vasut fennállását, az által, hogy a közönség ne használja, — vagy legalább kényszeríteni, hogy a vesz-lyes gőzerő lőerővel helyettesíttessék?

Professor.

A sajnálatos Tanács.

Kolozsvár július 3.

A kolozsvári városi Tanács, kiket vá-lasztott és fizet a város közönsége, nem mindenben jár el és cselekszik ennek a közönségnek tetszésére és érdekének kité-nalmi szerint.

Kegelem útján és megalázkodás árán csak most gázolt ki abból a veremből a melyben fölületeskedő intézkedései folytán jutott és már a tegnap ismét abba a hi-bába esik, a mely azt bizonyítja, hogy a város érdekei fölé szeret helyezni egyéni érdekeket.

Csak most kérte a tanács feje, a vá-ros polgármestere a kommunális kegyelmét árva fejükre azért az ázsiai baklövésért, hogy az egész vízvezetési hálózatot elhü-dösítették, — és mára tegnap összefogtak a jelenlevő városi képviselőket a Dalmai ur-érdekében leszavazták.

Arról volt szó ugyanis, hogy a Rózsá-utczá-nak a Monostor utczába szögellő részén felépí-tett ház tulajdonossa néhány kvadrátméter területért, a melyet utczának engedett át, — kárpótoltassék. A tulajdonos a ki maga is városi képviselő és jelen is volt a közgyű-lésen és még akkor sem átalotta a te-rembe maradni, mikor az ő ügyéről volt szó, — 5000 forint tulmagas árt kért.

A tanács — daczára, hogy Benigni Samu kimutatta, miszerint még a főtéren sem adtak olyan árt, — a jelenlevő képvise-lőket leszavazta. Érdekes e szavazat és élénk világot vet arra a hatóságra, a mely Ko-lozsvár közügyeit vezeti.

Az összes jelenlevő képviselők — igaz, hogy komikusan csekély számban voltak jelen, — nem szavazták meg az ötezer forint magas árt. Kivéve két választott bizottsági tagot, a kiket elő-tünk ismeretlen nézetek vezettek. Ez a két ur megészavazta ugyan, de a többi képviselő, kik átlátták, hogy akkora ösz-szeget nem érhet meg az a csekély terü-let a Rózsá-utczá sarkán, határozot „nem”-mel szavaztak.

Ekkor fel állá tanács, becsengtet-ték az apróbb tisztviselők, a kiknek egy-része még az iskola porát sem rázta le magáról és kisorsítanak nagy hirtelen öm-magukból annyi szavazatot, hogy egyenlő

AZ ELLENZÉK TÁRCZÁJA.

1894. Julius 3.

Egy rettenetes család.

— Angol regény. —

A MOCÁSÁRON LEVŐ HÁZ SZERZŐJÉTŐL.

Az „Ellenzék” számára fordította:

AMICA.

I.

(Folytatás.)

(2)

Igy is mint leányok, akár mit szívesen megtennénk — akár mit, hogy anyámnak segítségére legyünk, ha az urinők részéről a munkát kevésbé tartanák szűgyennek mint a gentlemanek részéről a semmivetés!

Bleanné, a ki hiába próbálta a leányt elhallgatgatni szemrehányolag vála-szoita:

— Édesem, te nem érted ezeket a dolgokat. — Ha szegény Eduard nem kezdett még semmihez, ne feledd, hogy az azért van, mert nem a legjobb példák vol-tak előtte.

De ezek a szavak, melyekről tudták, hogy az atyjuk elleni vádat tartalmazták mind a két leányt az anyjuk ellen fegy-vezerték; mert Hoad-Bidan ezredes, da-czára, hogy magy megpróbáltatás volt a feleségének, imádták a leányai, mert egyi-ke volt azon igéző embereknek, kiket fe-lületesen ismerve szeretünk, de alaposan megismerve teljes szívükből megvetünk. És míg a felesége nagyon jól ismerte őt, a leányai nem ismerték; mert, midőn ugy találta, hogy pazarlással által oly komolyan megcsönkította a jövedelmét, hogy a csa-ládjával együtt nem élhet meg abból a

megszokott fényűzéssel, azt válaszolta, hogy a családja nélkül éljen fényűzéssel és lát-szólag annyira el legyen foglalva azzal, hogy valami munkát kapjon, hogy czélsze-rűbbnek találta a fővárosban aggregényes lakást tartani, mint hogy a feleségével és leányaival az egyszerű falusi életet meg-ossa. Egyetlen egy fia, egészen az ő né-zetét osztva, az atyja példáját követte és csak akkor ment haza, midőn szükséges-nek találta a nagyon elnéző anya szerény erszényéből még több pénzt szípolozni.

— De legalább papa mint katona szol-gálta hazáját! — mondá Pamela mig Eduard nem csinált semmit.

— És soha sem szándékozik valami hasznos dolgot tenni, — folytatta Janka.

— Ne busuljon mama — nem bosz-szantjuk tovább! mondá Pamela szeretet-tel, látva, hogy bálványának az ocsárlása minő hatással volt a szegény asszonyra.

— Én azt gondolom, hogy ezeztől a borzasztó emberektől nem tudunk megszaba-dulni? mondá Janka megadással.

Bizonyos, hogy lady Konstancia és közöttük ma holnap nyílt vizsálra kerülő dolog és akkor valószínű, hogy lady Kon-stancia ellentünk fordul.

Rövid ideig mindnyájan hallgattak. — Hasztalan állították volna, hogy ez reájuk nézve nem lelt volna szerencsétlenség, — mert azok a mulatságok, melyek leányok boldogságát képezik, a mennyire Janka és Pamela voltak érdekelve, leginkább Sal-ternes udvarban voltak összpontosítva. És azonkívül, a lady Konstancia egyetlenegy fia már is feltűnő figyelmet tanusított Pa-mela iránt.

Bleanné törte meg a csendet.

— Nem lehet rajta segíteni, — mondá kétségbeesetten, nem engedhetem meg, hogy mindenben lady Konstancia által en-

gedjem magamat vezetett, a ki maga sem tudja hogy...

Mondatának a többi része elhalt az ajkain a mint az utczáról hangos kiabálá-sok, sikoltások és a szaladó lábák zaja kötötte le a figyelmét. Egy pajkosnak lát-szó zömök fiu, a ki körülbelül 12 éves le-hetett, kergetett egy macskát a csendes utczaon végig, azt kiáltva: „kaczi! kaczi!” — s koronként megállott, hogy egy követ felvegyen és egész erejéből utána dobja. Alig haladt el az ablak előtt, midőn Oliva és Mira, a Blaenné iker leányai forgó szél ként rohantak a szalobna.

Az ikrek csinos tizenégy éves szelid arczu szőke leánykák, voltak és rendesen oly szelidek és csendesek, mint a gerli-czék és oly neveltségesen hasonlók egy-máshoz beszédben és gondolkodásban, hogy az egyiknek a véleményét mindig biztosan lehetett a másiknak venni, valami parányi különbség lehetett az izlésükben vagy a várlakutukban, de ezt még semmiféle tanulmányozás nem volt képes felfedezni.

Mind a kettő egyszerre kezdte:

— Az a csuf, az az utálatos St. Rha-degond fiu a mi macskánkat kergeti.

— Már is megsértette.

— A mi szegény cziczusunkat!

— Pamela, menj ki, — menj ki — és fogd meg! — könyörgött Mari.

Pamela, aki mindig a legerélyesebb tagja volt a családnak, éppen olyan han-gulatban volt, hogy kimenjen és becsület-re tanítsa ezt a fiut. Kifutott a házból a pajkos fiu után, és éppen akkor ragadta meg a vállánál fogva midőn az lehajolt, hogy egy másik követ vegyen fel.

— Hogy merészelsz te követet haji-gálni a mi macskánkra? — kiáltá, jól meg-rázva a fiut, azon vidéki család nemes dü-

(Folyt. köv.)

lesz a „nem“-mel és „igen“-nel a szavazatok száma.

A polgármester Albach Géza ur ekkor Szavcsina tanácsos felé fordulva ezt kérði:

— Én döntök?

— Igen, feleli Szavcsina.

Ugy „igen“ mondja a polgármester ur. És egy csekély helyért, a mi meg fel sem éri meg a megszavazott összegnek — kidobnak 5000 frtot egy elszegényedett város kasszájából.

Jellemzi ez, azt a gazdálkodást, a mit a tisztelt tanács folytat.

Azonban illusztrál még egyebet is.

Azt tudnillik, hogy Kolozsvár városi képviselői indolensek a város közügyeiránt. Mert tudva azt, hogy a városi tanács lanyha vezetés alatt, tévedéseken alapuló adminisztrációt folytat, jelen kellene lenni legalkább is akkor, mikor fontosabb ügyek megszavazásáról van szó.

Ez azonban nem menti a tanács hibáját, a mely a tévedések és a sajnálatos ténykedések tanácsa im már.

Tanulságos is volt másfelől ez a szavazás azért, mert Dalmái ur, a kinek ügye és kérénye volt tárgyalás alatt — daczára, B. F. ügyvéd felszólításának, aki azt mondta, hogy ilyen alkalommal nem illik a terembe maradni, ott ült végig és mint valami titkos kém, vagy rendőri szolgálatban álló detektiv, jegyezte azok neveit, a kik nem szavaztak az ő kérése mellett.

A „Nem illik“ olyan paragrafusokat jegyzett be minden önérzetes emberlekébe, a mely erősebb szokott lenni a törvény szakaszainál. Van-e erről tudomása Dalmái urnak?

(M.)

Felhívás előfizetésre.

Julius 1-ével új előfizetést nyitotunk

az „Ellenzék“-re.

Tisztelettel kérjük az előfizetések gyors megújítását.

Előfizetési feltételeink:

Egész évre 16 frt.
Félévre 8 frt.
Negyedévre 4 frt.
Egy óra 1 frt. 50 kr

Az előfizetési pénzek az „Ellenzék“ kiadónvitalának Kolozsvárra küldendők.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, július 3.

— **Városi közgyűlés.** Igen érdekes közgyűlés volt tegnap Kolozsvár város törvényhatósági bizottságának a bizottsági tagok igen csekély érdeklődése mellett. Pedig kár volt elmaradni tisztelt városatyák, mert úgy nem gyönyörködhetek abban a gavalérságban, a melyet a városi tisztviselői kar Dalmái Géza iránt tanusított. A közgyűlést különben a polgármesternek egy interpellációra adott válasza vezette be. Dr. Purjesz Zsigmond interpellálta volt ugyanis a polgármestert a győrfalvi-utca engedély nélküli építkezések tárgyában s erre adta meg most a polgármester a feleletet, melyet ugyan nem vett **sajnosan** tudomásul a közgyűlés, de a melyből mégis **sajnosan** győződtek meg a kommunitás tagjai, hogy a mi városi adminisztrációinkban olyan fejtelenség és rendtelenség uralkodik, hogy erősen itt az ideje, gyökeres reformokat életbe léptetni. A polgármesteri válaszból újra az sült ki ugyanis, hogy a hatóság nem teljesítette a kötelességét s most, a mint azt Benigni Samu igen helyesen jegyezte meg, a szegény emberek tönkretételével akarják helyreütni a hibát. A közgyűlés tárgyai közül meghatva hallgatta a közgyűlés Kossuth Ferencz köszönet levelét, melyet Kossuth az atyja halála alkalmából a város által nyilvánított részvétért irt. A becses levél okmánytárba tétetik és Benel Ferencz indítványára szöszszerint jegyzőkönyvbe fog igitattni. Egy pár apróbb ügy elintézése után következett a közgyűlés legérdekesebb tárgya a 12 pont, a mely így szól:

12. Dalmái Géza bankigazgatónak a belmonostor- és rózsaut-czak sarkán lévő háza kisajátítandó részének 5000 frtért leendő kártalanításának elhatározása névszerinti szavazással.

A szavazást egy kis vita előzte meg, melynek hogy a polgármáster mért adott helyett, nincs megírva a szentírásában.

De e kis zivatar után Szabó Gyula főjegyző újra hozzáfogott a bizottsági tagok neveinek felolvasásához (jobban mondva szavallásához, mert könyv nélkül ezírták)

és Babos Sándor első nem-e jólesőleg hatott a felizgatott kedélyekre. Csak Dalmái Géza fészkelődött helyén s lázas sietséggel jéj gyezte be Babos Sándor nevét fekete könyvébe. A bizottsági tagok kettőnek kivételével, mind **nemmel** szavaztak. Előállott ekkor azonban a tisztikar s szavazott mind rendesen, a városatyák ellen. Mit nekik potom **5000 forint**, ezért bizony kár smuczigoskodni a tisztelt városatyáknak. „Ne csak lármázzanak, hanem fizessenek is. S ha ezt tenni nem akarják, hát majd rá kényszerítjük mi.“ Meg is örökitjük itt e helyen nevüket, hadd gyönyörködjek benne a publikum.

Szavcsina Géza, Salamon Antal, Losonczy János, Tarnai Mór, Sándor László, Deák Pál, Debreczeni Balázs, Lakatos Károly, Eszterházy László, Nagy Mór, Tamási Sándor.

A szavazatok összeadásainál a 13-as szerencsétlen szám került ki. Tizenhárom szavaztak mellette, tizenhárom ellen.

A polgármester döntött és mint első polgára e városnak természetesen nem a polgárság javára, hanem ellene döntött. A szavazás ellen a jelen volt bizottsági tagok fellebbezni fognak.

— **Jaj Dávidnak.** Smiel Dávid tudvalegőleg nem szavazta meg azt az 5000 forintot, a mivel a városi tanács Dalmait oly bőven kárpótolta.

Ekkor Dalmái, a ki pénzintézeti igazgató jelenleg, Smiel felé fordulva fenyegető hangon szolt:

„Majd lejár a váltó!“

„Ereszd a hajam!“ felelte Smiel Dávid a haragos zsarnoknak. A szóváltásnak a mint értesülünk, nem lesz lovagias folytatása.

— **Salamon Antal** városi tanácsos ur, a mult szombati városi közgyűlés alkalmával azt jelentette hivatalosan, hogy a vízvezeteki víz dr. Bartha János szerint emberi használatra már alkalmas és jobb, mint a széchenyi-téri kut vize. Daczára ennek a jelentésnek, a kutak maig sincsenek közhasználatban s így a helyzet javulásának constatálása nem tény, csak **szemfényvesztést** jelentett.

— **A kolozsvári nőipar iskola** évzáró ünnepélye június 30-án d. u. 4 órakor volt. A választmány tagjai közül megjelentek: az elnök báró Wesselényi Istvánné, László Józsefné, Kánitz Ágostné, gróf Kornis Vilma urhölgyek, Kozma Ferencz kir. tanácsos és tanfelügyelő, Polcz Rezső titkár, Turcsányi Gyula pénztárnok és nagy-számu szép közönség.

— **A szintársulat** tagjai tegnap este 7 óra után érkeztek meg külön vonattal Marosvásárhelyről. Az érkező művészcsoportot, sokan várták aa indóháznál a mi Ditrói igazgatót — gyöngékedő egészségi állapotára daczára is egészen felvillanyozta.

„Báracsak az előadások iránt is olyan érdeklődés mutatkoznék, mint az érkezés iránt“, — fejezte ki az igazgató szerény óhajtatását.

Az előadás különben holnap megkezdődik a nyári színházban, a mikor Sudermannak, a hirneves realis irányu írónak „Otthon“ czimű darabja kerül előadásra. Hisszük, hogy a közönség szívesen tölti el estéit a régi jó öreg nyári színpörben.

— **Sajtópör.** Törvényt ült ismét ma d. e. a kolozsvári esküdtszék a törvénszék tárgyalási termében.

Cuteau Demeter esperes, Szakadátou Prier Constantin g. n. e. lelkész állott a törvénszék előtt, nemzetiségi igazítás czímen. A vádat Lázár Aurél kir. ügyész terjesztette elő. Birósági tagok: Mikó Imre elnök, szavazó-bírák Szentkirályi és Nesztor.

Az esküdtszék így alakult meg: dr. Farkas Lajos egyetemi tanár, Hory Béla Kolozsmegyei árvaszéki elnöke, Fischer Vilmos porcellán-gyáros, Nagy Kálmán tanító, Pausinger Károly igazgató, Balogh János vasuti hivatalnok, Judic József mérnök, Csizsár Károly megyei hivatalnok, Demjén Ágoston műlakatos, Gámán József, Nagy Károly akad. tanár, Meszticz Mihály iparos, Gyalui Farkas dr. egyet. könyvtártiszt.

Vádoltak vissza-vetési joggal nem éltek. A tárgyaláson a csekély hallgatóság nagy részét oláh ügyvédek és tanulók töltötték meg.

Vádoltak a Replikában hozott ítélet elítélteit a Tribunában üdvözölték s ez üdvözlő levelet öten írták alá, kik közül hármat azért mentettek fel, mert nem tudták, hogy mit irnak alá, sőt az egyikkel erőszakosan iratták alá.

Popa Neca János és Baltes András, mint a Tribunának szerkesztői kiadói szintén az esküdtszék előtt állottak. Szerkesztő

tő elismeri, hogy tudomással bírt. A kiadó azonban csak utólagosan olvasta a cikket, mert különben nem lett volna benne annyi sajtó hiba.

Vádoltak minden képpen igyekeztek kibújni a felelőség alól. — Prier Konstatin Cuteanra, az öreg esperesre hárította mindazt, kinek egyenes biztatására, hogy baj nem lesz s ha lesz a felelőséget érte elvállalja irta alá másod ízben. mert először a nevét kihuzta onnan. Az öreg esperes a szembesítésnél tagadja, hogy ő rábeszélte volna az aláírásra.

A végtárgyalás lapunk zártakor még foly. D. u. 3/4 órakor tolmácsolja Léhman a kir. ügyész talpraesett vádbeszédét.

— **Kossuth-szobrára** a kolozsvári cipész és eszmadia munkások szakegylete a következő gyűjtést rendezte: Farkas Samu 10 kr, Márkon Sándor 31 kr, Burza István 5 kr, Radó Mátyás 10 kr, Nagy Károly 4 kr, Asztalos János 20 kr, Bogdy Alajos 10 kr, Mátyás Károly 10 kr, Kis Pál 10 kr, Gergely József 10 kr, N. N. 3 krt. Uhrin Endre 10 kr, Litavecz József 10 kr, Erdei József 10 kr, Körössi József 10 kr, Kóki János 10 kr, Keresztély András 10 kr, Buhter János 20 kr, Szenyey Sámuel, Prattu Géza 30 kr, Keresztény János 30 kr, Balla György 5 kr, Kiss Mihály 5 kr, Solym L. 5 kr, Markon Ilona 5 kr, Markon Zeti 5 kr. Összesen 3 frt 10 kr. — Huszárlilona gyűjtése: Madarasi Jánosné 20 kr, Madarasi Jánosné ifjabb 50 kr, Sipos Rozália övönő 30 kr, Árvácska 10 kr, Kovácski Vilma 50 kr, Huszárlilona 1 frt, Csehsei Etelka 20 hr, Bréda Ferencz 50 kr, Bréda Ferike 10 kr, Erdei Sándor 20 kr, Erdei Ferikó 50 kr, Fazekas Sándor 40 kr, Cséddó Kálmán 30 kr, Nagy János 20 kr, Mártouosi Sándor 20 kr, Nyíron János 30 kr, Madarasi János 50 kr. Összesen: 6 frt.

— **A hatóság mulasztása.** Vasárnap este a külmonostor-utczában egy ember a bejelentéstől számítva másfél órát feküdt darabokra tagolva az utcán? Kérdezzük a hatóságot, miért nem tudja ilyen esetekben a „hivatalos gyorsaságot“ rövidebb időre szabni?

— **Zene bona** a Mátyás király-utczában. A nagy király emléke iránt semmi ki-mélettel, semmi becsúlással nincsenek abban az utczában lakók. Nem oly hallgaton viselik magukat, mint hajdan a nagy király fekete serege, hanem úgy viselik magukat, mint a zsidók, a mikor Jerikó falait lármával, zene-bonával lerontották.

A szegleten levő Donogány féle ház már háromszor ingott meg a nagy csata következtében. 25 lakónak a földobja már eddig berepedt, két orvos négy nap óta egyebet sem csinál, csak ezeket, a dobokat varrja. Nyolcz lakó üldözési mániába esett, kilencz pedig azt sem tudja már, mikor nyugszik le a nap, vagy mikor kél fel, oly rég nem alhatott a zene-bona miatt, hogy most már nappal is holdkoros lett s lakására az ajtó helyett az ablakon mászik be. Egy ott lakó rendelő orvosnak a beteget azt hiszik, hogy ők mind bolond patyikuskok s az ördög piruláinak korházában kénytelenek az ördögi lármát végig hallgatni. Szól ebben a fejedelmi utczában tót muzsika, dobolás, furulyázás, réztányér verés, kurjongatás sikoltás, minden féle estétől reggelig. A szomszéd lakók a főkapitányt arra kéri, ha volt bátorsága be menni 2000 oláh szetreszkájá között, a mi Lukácsnak szoltott a Bánffy-kertbe, mutassa meg ezt a bátorságot azzal, hogy hallgassa egy órán át azt az éktelen zsvajt, a mivel a Mátyás király-utczát józan és részeg, okos és bolond műkedvelők meg-megtöltik. S ha egy óra múlva orvosi kezelésre nem nem szorul, bizonyára módját ejti, hogy másokat se tegyenek betegség ezek a csend háborítók.

— **A házsongárd** Kolozsvárnak paradicsoma. A városnak eme magasán fekvő pontján idylli élet uralkodik most nyáron. Kellemes sétat utak, csergődző patakok, árnyas kertek virágok, friss levegő fenyő és virág illattal teszi kellemessé és élvezetessé az ott tartózkodást vagy oda a kirándulást. A házsongárd évről évre épül és népesül. Nyári lakok egymás után emelkednek, elhagyott kerteket alakítanak parkokká, teke pályák épülnek s az üdülni és mulatni szerető közönség mind nagyobb mérvben keresi fel ezt az egészséges fekvésű területet.

— **Ferencz József** unitárius püspök püspöki vizsgálati köruten van Torda-nyosmegyében. Ez alkalommal főleg Toroczkó városát fogja meglátogatni hogy az ottani egyh. község ügyeit számba vegye. Toroczkó teljesen unitárius következésképp egyik a legnépesebb egyh. községeknék. Ennek köszönhető, hogy püspöki vizsgálat alatt hagyottat. A püspök kíséretében Kolozsvárról Mózes András lelkész-tanár ment elszombatban. Tordán nagy ünnepélyességgel fogadták s az aranyos-mentén nagy sereggel kísérték az ott levő unitárius hívek, kik közül a papok és más vezérfrífiak a püspök ural el mentek Toroczkóra, a hol vasárnap ünnepélyes istentisztelet tartatott s maga a püspök is beszélt. A toroczkói lelkés hívek a legnagyobb óváczióban részesítették szeretett főpásztorukat, a ki ezen utjáról ujából vissza fog térni városunkba.

— **Pályázat.** Kolozsvár közönsége pályázatot hirdet egy állatseregletre. A me-

nárseriában legyenek mindenféle szelidített és szelidítetlen vadállatok, kigyók és majmok nagy számmal. A közönség a majmoknak biztosít kifizeti és gyümölcsöt nagy mennyiségben. A vadállatok részére fenntartatnak arra az esetre, ha a vízvezeték hamar kiépül, a vízfordó lovak, valamint a közuti vasut által nyugalomra kárhoztatott fiakkerek gebéknek fele része. A másik fele fenntartatik a hatóság és meghívott szakértői részére vízvezeteki kirándulásokra a hatóságilag kihordott trágyahalmokhoz. Az állatszeliidítőnek részére, (ha szerp lesz) tapok biztosittatnak, a menárséria tulajdonos részére nagy számu piczula helyeztetik kilátásba. Pályázati határidő jul. 31.

— **Gyászhir.** Petőfi István 1848 - 49-iki nyug. honvédmester Tordán meghalt.

— **Majális a tordai sósfürdőben.** Junius hó 30-kán este fényes sikerrel tartottak tánczestélyt a tordai sósfürdőben. A szőpen rendezett fényes tánczteremben, igen elegans közönség gyűlt össze. 8 órakor a terem telve volt szebbnél szebb leányokkal és a kíséretet képező mamákkal. A Koszta Lajos jóhírű zenekara mellett jól mulattak. Az első negyest 55 pár tánczolta a legjobb kedvvel. Jelen voltak: Asszonyok. Velits Ödönné, Domokos Antalné, Timbus Jánosné, Imecs Dénesné, Foszto Gézáné Bornemissza Gyuláné, Nagy Miklósné, Kimpel Antalné, Bartha Gergelyné, Gál Zsigáné, Tucek Istvánné, Horváthy Károlyné, Czakó Lászlóné, Stiblerné Bécsből, Vargason Ferenczné, Csongvai Domokosné, Gegesi Józsefné, Wolf Gyuláné, Barla Domokosné, Harmath Józsefné, Pálffy Károlyné. Leányok. Foszto nővérek, Nessenfeld nővérek, Imecs nővérek, Gál Gizella, Barla nővérek, Wolf Ella, Haller Zsuzsika, Pálffy Anna (Pest), Weres Jolán, Bornemissza Luizika, Marie Andre (Páris), Tucek Ella, Nagy nővérek Gegesi Berta, Horváthy nővérek, Végh Ilona, Osváth Ida, Bartha Ilona (Harsztos), Kesner Ilona Welics Luiza, Soós Gizella (Pest), Horvát Helén, Czakó nővérek. Eme diszes névsor nagyon is hiányos, de a nagy sürgős forgásban teljes lehetetlen volt egy hiánynélkülit összeállítani. A rendezőség részéről a legnagyobb elismerést érdemes a két elnök Kimpel Ferencz és Imecs Zoltán kiknek fáradhatatlan buzgalma hozta össze ezt a szép mulatságot, a melynek teljes sikere szolgáljon nekik jutalmul.

— **Öngyilkos szászok.** Az öngyilkossági hajlam, ez az általános újabb kori betegség, az utóbbi időben látszólag a Brassó megyei szászoknál nagyon is elterjedt. Egy hét lefolyása alatt négy szász községben — Botfalván, Szt.-reményben, Szt.-Péteren és Vecsmeton egy-egy szász köztől által vett bucsut a világtól. Botfalván egy Hán, öreg részeges ember, Szt.-péteren egy alig 23 éves fiatal férfi, agg szülőinek egyetlen gyermeke.

— **A sz.-udvarhelyi önkéntes tűzoltó** egyesület kitünően sikerült „népünnepélyt“ rendezett a collegium nagy kertjében. A rendezőség, hirdetése szerint jó időről előre gondoskodván a legjobb reménnyel volt az ünnepély sikerülése iránt: de az eredmény még várakozásukat is felül multa. Ott volt a városnak és megyének színe java s mindvégig kitünően mulatott a rendkívül változatos program pontok bemutatásán s a közönségben az az óhaj nyilvánult, hogy az egyeslet minden évben megújítsa ezt a népünnepélyt. A tiszta jövedelem mintegy 300 forintra tehető. Dicséret érdemli a rendezőseget, élén dr. Török Albert, Ugron János, Kassay Ignác tiszteletbeli és Koncz Ármín tényleges fő és Csillag J. alparancsnokokkal.

— **A gyalui önkéntes tűzoltóságnak** — mint az Ellenzéknek írják — a vizsgálata e hó 1-én folyt le szép számu közönség előtt. Mint vizsgáló bizottság, jelen volt a kolozsvári önk. tűzoltóság tisztikarából Polcz Rezső főparancsnok, Eöri Ernő és Albert Károly osztályparancsnokok. A vidéki tűzoltóság közül képviselve volt a bánffy-hunyadi és egeresi önk. tűzoltóság. Az ünnepség a vizsgálóbizottság fogadtatásával kezdődött, hova a gyalui önk. tűzoltóság derek főparancsnoka Finta Endre vezetése alatt vonult ki. Rövid katonai jelentés után a kolozsvári tűzoltó egyeslet tisztikara főparancsnokuk vezetésével rövid szemlést tartott, mely után díszmenetbe vonultak föl az alsó vendégül udvarára, hol Polcz Rezső elméleti oktatást tartott a tűzoltászatból. Innen az egyeslet ideiglenes gyakorló terére, a gyár udvarára vonult föl, hol már szép számu intelligens közönség várta a tűzoltóságot. Az egyeslet két használatban levő szivattyújával kezdte meg a gyakorlatokat, melyek iskola és gyors szerelésből állottak, mely alatt a vizsgáló-bizottság tagjai a legénységet kérdezték ki a szivattyu szerkezete és működéséből. A mászó osztály a 3-mas és 5-ös dugó-gerincz- és fedél-letrákkal végzett gyakorlatokat. Itt is a vizsgáló-bizottság tagjai a mentő eszközök használatából igyekeztek meggyőződni az öntudatos működésről. A katonai rendgyakorlatoknál pontos és szabatos mozdulatokról, valamint a vezénylő helyes vezény-szavai meggyőzték a vizsgáló-bizottságot arról, hogy a kezdet nehézségén már túl vannak s rövid gyakorlás után kevés kívánni való marad fent. A vizsgálat szép és sikeres lefolyása nagy befolyással volt ezen egyeslet tisztikarának helyes és tapintatos bánás-módja a legénységgel szemben, kik sem időt, sem fáradtságot nem sajnáltak, ügyök előbbre viteleért. A kiképzésben ügybuzgalommal működött közre Körösy József főp. segédtiszt, a kolozsvári egyesletből. A fiatal egyeslet tisztikarának mindenike szívén hordja egyle-

tének előbbre menetelét s buzgó munkásságával lelkesedést önt a legénységbe. A tisztikar a következő: Főparancsnok Finta Endre, főpsegédtiszt: Gyalui Rosenberger Mór, mászó oszt.-par. Bocz István, rendfenntartó oszt. par. Betegh Márton, vízszelőszakaszvezető Dán Titusz. Az érdeklődő szép számu közönség között ott voltak: gróf Eszterházi Kálmánné, Polcz Rezsőné leányaival, dr. Bernáth Albertné, Dézsi Gyuláné, Pap Jánosné, Gy. Rosenberger Ignáczné, Azbey Viktorné, Beteg Mártonné, Gy. Rosenberger Mórné, Medveczki nővérek, dr. Koncsag Viktorné stb. stb., — kik a gyakorlatok alatt tapsaikkal jutalmazták meg az ügyesen mozgó csapatokat. Ki kell emelni a kolozsvári önk. tűzoltóság parancsnokságának azon lelkes munkálkodását, mely által a vidéki tűzoltóságoknak alkalmat ad eljáratitani gyakorlati uton mindazt, a melyről a tett mezejére léphetnek s szíves készséggel ajánl az ily kezdő egyletekhez szakértő oktatást.

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék“ eredeti táviratai.)

Főrendiház ülése.

Budaöest, jul. 3.

A főrendiházban ma volt a delegátusok választása.

A hivatalos liszta helyett gr. Keglevich új lisztát készített, melyből többen kimaradtak a Zichy Nándor pártjából.

Erre Zichy kijelentette, hogyha hivei kivonulnak a teremből, a főrendiház nem lesz határozat képes.

Az elnök másfél óra hosszat konferált, míg végre megnyitotta az ülést.

A választás eredménye az lett, hogy id. gr. Erdődi István Schusztér Konstantin, és Schlauch Lőrincz helyett — Gáll József, Ghizy Béla és Radó Kálmán választattak meg.

Az oláhok Hieronyminél.

Budapest, jul. 3.

Az „Ellenzék“ is közölte annak kiterjedését, hogy három oláh Hieronymi miniszterhez ment panaszolva, mivel a csendőrség házkutatást tartott egy oláh papnál.

A kihallgatásról az oláh lapok a legferdebb és az igazsággal homlok egyenesen ellenkező híreket irnak.

Ezeket czáfolja a „Bud. Cor.“ felhivatalos könyvomas lap mai száma.

A felhivatalos lap szerint igaz, hogy a miniszter a deputátot heves kifakadásait nem türte szó nélkül, de az nem áll, mint-ha az országból való kiköltözésre szólította volna fel az oláh papokat. Hieronyml belügyminiszter különben a panasz megvizsgálását már el is rendelte.

Sikkasztó bankár.

Budapest, jul. 3.

Nagy feltűnést kelt, Lövy banküzlet tulajdonosának sikkasztása, kinek banküzletét az utóbbi időben megrohanták és 80,000 forintot kellett kifizetni.

Ez összeg kifizetése miaft Lövy bankrott lett.

A hatóság vizsgálatot rendelt ellene és kiderült, hogy **Lövy tizenkilencz ezer forintnyi kötvényt elsikkasztott és ezzel megszökött.**

Anarchisták Magyarországon.

Budapest, jul. 3.

A torontál megyei Lovrino községben mint onnan sürgönyzik, Glass nagybirtokos, kastélyában **bombát találtak.**

A birtokosok értesülve voltak, hogy valamelyikük ellen merénylet készül jelentést is tettek az illetékes megyei hatóságnál a dologról s oltalmat kértek, azonban nem kapták meg.

Ekkor maguk indítottak vizsgálatot melynek folyamán kiderült, hogy a bombákat anarchista bujtogatások folytán a vaskapui aninai resiczai munkások szállítják.

Templomégés.

Budapest. július 3.

A Mária-czelli templom, a mint sürgönyzik, — lángokban áll.

A francia kamarából.

Budapest, jul. 3.

Párisból jelentik:

A francia kamara minden pártja, együttes indítványt fog betervezni, mindjárt a kamara elnökének megválasztása után, melyben azt fogják propanálni, hogy az összes politikai és sajtó vétségért elítéltek kegyelmet kapjanak.

Az anarchisták azonban ezen általános amnesztiából ki lesznek rekesztve.

Az indítvány híre általános sympathiával találkozik egész Franciaországban.

Felölös szerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Segédszerkesztő és kiadó laptulajdonos:

MAGYARY MIHÁLY.

H I R D E T É S E K.

Sz. 9554—1884.

Arlejtési hirdetés.

A vármegyházhoz szükséges 400 köbméter tűzifa szállítása a folyó év július hó 13-án délelőtti 10 órakor a vármegyháznál tartandó versenytárgyaláson a legjutányosabb ajánlattevőnek fog kiadatni.

Vállalkozni szándékozók felhívtnak, hogy a versenytárgyalás előtt a vármegyház udvarára két köbméter mintafát beszállítva, 60 frt bant-pénzzel ellátott bélyeges zárt ajánlatot adjanak be hozzám, melyben a szállítandó fa ára meghatározva legyen.

A részletes feltételek a II-ik aljegyzői irodában megtekinthetők.

Kolozsmegye alispánjától.

Kolozsvárt, 1894. évi június hó 28-án.

Gyarmathy Miklós s. k.,
alispán.

Sz. 144—1894.

Arverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a beszercei kir. törvényszék 1894. évi 897. polg. számú végzése következtében Dr. Tripón Gábor ügyvéd által képviselt „Bistritiána” hitelintézet javára Ruzs Ruzs Áron és Stupineán Danilla mező-ujlaki lakosok ellen 100 frt s jár. erejéig fogantatosított kielégítési végrehajtás után lefoglalt és 940 frtra becsült szarvasmarhák, ló, szekér, juhokból álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a tekei kir. járásbíró 844—1894. számú végzése folytán 100 frt tőke követelés, ennek 1893. évi március hó 27. napjától járó 6% kamatai és pedig összesen 36 frt 13 kban bíróság már megállapított költségek erejéig, Mező-Ujlakon, a község házában leendő eszközökre 1894. évi július hó 14-ik napjának délelőtti 2 órája határidőül kitétik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénz fizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Tekén, 1894. évi június hó 27. napján

BURG GUSZTÁV,
kir. jbrósági végrehajtó.

589. (2—3)

Sz. 143—1894. vgh

Arverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a beszercei kir. törvényszék 1893. évi 5364. polg. számú végzése következtében Dr. Tripón Gábor ügyvéd által képviselt „Bistritiána” hitelintézet javára Ruzs Gávril és Moldován József m.-ujlaki lakosok ellen 150 frt s jár. erejéig fogantatosított kielégítési végrehajtás után le- és felül foglalt és 356 frtra becsült szarvasmarhák, ló, szekér és juhokból álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a tekei járásbíró 894—1894. számú végzése folytán 150 frt tőke követelés, ennek 1892. évi december hó 20-ik napjától járó 6% kamatai és pedig összesen 45 frt 58 kban bíróság már megállapított költségek erejéig Mező-Ujlakon, a község házában leendő eszközökre 1894. évi július hó 14-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitétik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénz fizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is elfognak adatni.

Kelt Tekén, 1894. évi június hó 27. napján.

BURG GUSZTÁV,
kir. jbrósági végrehajtó.

597. (1—1)

Kolozsvári legnagyobb ásványviz-raktár.

Segesváry és társai

(ezelőtt id. Misselbacher J. B. czégnél)

az összes kül- és belföldi ásványvizeken kívül

legelőbbin kapható:

Répató viz láda vételnél felliteres palackokban, üveg nélkül 8 kron.

„Borszéki” viz „ „ „ „ „ „ 12 „

Borszéki viz „ „ „ „ „ „ 9 „

Stojkai viz (egyedüli raktár) egy liter üveggel „ „ 18 „

házhöz szállítva.

577. (4—x)

egy
jese

Sz. 147—1894. vgh

599. (1—1)

Arverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a beszercei kir. törvényszék 1894. évi 898. polg. számú végzése következtében Dr. Tripón Gábor ügyvéd által képviselt „Bistritiána” hitelintézet javára Ruzs Gávril és neje Moldován Szimion és József m.-ujlaki lakosok ellen 100 frt s jár. erejéig fogantatosított kielégítési végrehajtás után lefoglalt és 396 frtra becsült juhok, szarvasmarhák, szekerek és szalmából álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a tekei kir. jbróság 846—1894. számú végzése folytán 100 frt tőke követelés, ennek 1893. évi május hó 26. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 45 frt 27 kban bíróság már megállapított költségek erejéig Mező-Ujlakon, a község házában leendő eszközökre 1894. évi július hó 14-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitétik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénz fizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Tekén, 1894. évi június hó 27. napján

BURG GUSZTÁV,
kir. jbrósági végrehajtó

„MARGIT”

GYÓGYFORRÁS,

„MAGYAR SELTERS”

Vegyelemezve a budapesti m. kir. egyetemen. Szerencsés vegyi összetétele, kevés szabad, de gazdag, félét kötött szénadtartalma kiváló hatásának bizonyult, különösen **tüdőbántalmaknál**, a hol a szabad szénadtartalom csekélyebb jelenléte megvívja a beteget a káros, sőt veszedelmes izgalmas, ellenben a félét kötött szénadtartalom a gyógyhatású alkalmatosságoknak a beteg testre szoruló gyors és biztos felvételét eszközözi. Ezen tulajdonságának köszönhető a Margit-forrás azon kiváló előnyét is, hogy a hol szabad szénadtartalommal erősebb ásványvizek, mint a **seltersi, gleicherbergi, tudóbajokiban**, különösen **tüdővérzés**eknél már nem alkalmazhatók, a Margit-forrás itt is a legjobb hatás mellett folyton használtatik.

A **tüdőbetegek** klimatikus gyógyintézeiben, különösen a leglátogatottabb **Görbersdorfbán** a Margit-víz otthonossá vált. — Orvosi tekintélyeink Budapestén: dr. Korányi, dr. Gebhardt, dr. Navratil, dr. Poór, dr. Kéty, dr. Barbás; Bécsben: dr. Bamberger, dr. Duschek, stb. a legjobb eredménnyel alkalmazzák a **légző-, emésztő- és húgyszervek** általános hurutos bántalmainál.

Mint ivóvíz

práseratív gyógyszernek bizonyult a **kolera**-megbetegedés ellen,

borral használva a legegészségesebb ital!

Kizárólagos
főraktár

Édeskuty L.

Ugyisint kapható minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőkben.

264. (8—12)

ELŐPATAK GYÓGYFÜRDŐN,

melynek több kiállításon kitüntetett gyógyvizei Európa leghíresebb báneológusai által az eddig elismert égvényes vasas savanyúvizek legelsőjének jelentetett ki:

az évad május hó 15-étől szeptember hó végéig tart.

Ez ásványvizek különösen a következő betegségekben bizonyultak be biztos hatásúknak: a **gyomor és belek idült hurutjainál**, **gyomorégés és a túlságos nyálka és savképződéssel járó emésztési zavaroknál**, **gyomor- és bélzártában**, **altesti vérbőségben**, **vérpangásban**, **aranyérben**, **rásztör és kedélykórban**, **máj- és lépdegánatokban**, **az epe kivetési csőveinek hurutos bántalmainál**, **sárgaságban**, **epekövekben**, a **poszgerj s váltólázakból származott lépdegánatoknál**, **fejletési sárgaságban**, **a vesék és húgyhólyag hurutos bántalmainál**, **kezdeti húgy- és fővénkö-lerakódás s húgykő képződéseknél**, a **méh idült tömüléseinek**, **dagainál**, **fehérfolyás**, a **nemi részek gyengeségeiben**, **angol kórban**, **köszvény- és csúszbakórban**.

Az ásványvíz használatával kapcsolatosan ujonnan berendezett **meleg- és hideg ásványvíz-fürdők**, **friss kecsketej**, **hidegvíz-gyógymód**, **massage**, **svéd tornászati áll** az azt igénylők rendelkezésére.

Van orvos, gyógytár, távirda, posta. 600 szoba áll a közönség rendelkezésére, napi ár 60 krtól fennebb. A szobák árai **május 15-től**

július 1-ig és augusztus 15-től szeptember 15-ig 30¹/₂-kal olcsóbbak. Az éttermekben nagyon jutányosan étkezhetni.

Szórakozásul vannak: parkok, erdei sétányok, olvasó-, zongora- és társalgó terem, tornászati, csónakázó tó, színház, hangversenyek, bálók s kirándulások; ugyisint egy első rangú cigány-zeneke.

Vagyontalan betegek hatóságai ajánlat mellett ingyen lakásban és gyógyújjmentességben részesülnek.

A bármely irányból jövő gyógyvendégek a **földvári** vasút-állomáson szállanak ki, honnan az 1 óra távolságra eső Előpatakra magán- és társaskocsik szállítják a gyógyvendégeket; társas kocsi, ha csak egy személy jelentkezik: 2 frt; több személynél személyenként 1 frt 30 k. fizetendő. Egy magánkocsi díja 3 frt. Ezen kocsikra jegyek a földvári állomáson kaphatók.

Minden megkeresésre utasítást és felvilágosítást készséggel ad Előpatak, 1894. évi május hó 15-én.

523. (20—20)

A fürdő-igazgatóság.

598. (1—1)

„THE GRESHAM”
életbiztosító társaság Londonban

Magyarországi fiók:

Budapest, Ferencz
József-tér 5. sz.,
a társaság házában.

Ausztriai fiók:

Bécs, Gisellastrasse
1. sz. alatt,
a társaság házában.

A társaság vagyona 1891. évi június 30. án Frk. 117,558.79

Evi bevétel biztosítások és kamatból 1891. évi „ „ 20,725.25

Kifizetések biztosítási és járadéki szerződéseik s visszavásárlások után a társaság fennállása óta (1848) „ „ 249,311.449

A legutóbbi tizenkét havi üzleti idő alatt a társaságnál „ „ 61,372.000

értékig nyújtattak be ajánlatok, mi által társaság fennállása óta benyújtott ajánlatok összértéke „ „ 1,728,184.556

értékre megy. — Prospektusokkal és díjtáblázatokkal, melyek alapján a társaság kötvényeket kiállít, továbbá ajánlatokkal díjmentesen szolgálnak Erdély minden nagyobb városában az ügynek való és az erdélyi vezérügynökség Kolozsvárt, Belső-utca 5., 7. sz.

7. (46—x)

Csucsai első minőségű

hasáb bükkfá

nem usztatott.

Egy vagon 100 métermázsza Kolozsvárt, házhöz szállítva 64 forint, Csucsán helyt 42 forint vagonba rakva.

Megrendelhető Csucsán, akár Kolozsvártt:

a kolozsvári hitelbank s társai
csucsai faüzletének utódánál.

GÁL SIMON,

(„Korona” vendéglő).

600. (1—x)

Egy nagy üveg 10 kr.

A székelről legszénadtavusabb, legkellemesebb ízű és legelőbb savanyúvize a

„BAROSS FORRÁS”

kitűnő szolgálatot tesz az emésztési zavaroknál. Gazdag szénadtartalmánál fogva a a borknak ízét kellemessé teszi és színt nem változtatja, miért is a vendéglős uraknak „Spritzer” gyanánt különösen ajánlatlik

Ujabb orvosi bizonylatok a „Baross”-forrásról:

Az erdővidéki „Baross”-forrás név alatt ujabban forgalomba hozott ásványvíz egyike hazánk legtöbb szabad szénadtartalmú forrás termékeinek. A víz tiszta, átlátszó üledék és mellék íz nélkül való, igen kellemes és üdítő élvezeti, járványos időkben kitűnő étrendi ital. Gyógyhatása a légutak és tápcsatorna, de különösen a húgyszervek idült hurutos bántalmainál érvényesül. A víz töltése, dugaszolása és kiállítása tiszta, czélszerű, kifogástalan.

Kolozsvárt, 1893. április hó 10.

Dr. Purjesz Zsigmond s. k.,
egyetemi tanár.

A „Baross”-forrásból kellemes, üdítő s kiváló gyógyhatású ásványvíznek tartom a „Baross”-forrást stb. Kolozsvárt, 1892. július hó 15.

Dr. Fabinyi Rudolf s. k.,
a kir. tud. egyetem vegytani intézetének igazgatója.

A „Baross”-forrás savanyúvizet kellemes, izgató hatásánál fogva a légző és emésztő szervek és a húgyhólyag hurutos bántalmainál kitűnő eredménnyel rendeltem. Izgatottságot, vértórtulást nem okoz. Igen gazdag szabad szénadtartalommal, a víznek külső kiállítása, dugaszolása teljesen megfelel a mai kor kívánalmainak; a forrás és kezelési tisztaságáról különben a nyár folyamán személyesen is meggyőződtem.

Kolozsvárt, 1892. december 21.

380. (20—30) Dr. Nappendruck Kálmán s. k.,
városi orvos.

Járványok s főleg Kolera veszély idején kitűnő práseratívum.

Kizárólagos raktár:

Kónya Sándor fő- és fiók-üzletében.

„Kaufe beim Schmied und nicht beim Schmied!” mondja a német példabeszéd.

Joggal mondhatom én is ezt az üzenetéről, mert csak egy ilyen nagy fizet képes óriási mennyiségű árucikkeket készpénzzel, a más előnyök mellett megvenni, a mely előnyökben a vevő okvetlen részesül.

Magánvendékhöz gyönyörű minták ingyen és bérmentve.

Gazdag mintakönyvek, a melyen még soha sem volt, szabóknak bérmentetlen.

Öltözetekre való kelmék

Peruven és Dosking a magas olerus számára, szabályszerű kelmék a cs. és kir. hivatalok, veterán, tüzelő, tornász, oszled egyenruhákra, teke- és játékszálakra való posztó, loden vízmentes kelmék vadász kabátokra, mosó kelmék, utazó plaidok 4—14 frt. A ki jutányos, becsületes, tartós, tiszta gyaupj posztóat, nem pedig a mindenfelől kínálgatott s a szabó fáradságára és költségére nem érdemes olcsó rongyokat akar vásárolni, az forduljon

STIKAROVSKY JANOSHOZ
BRÜNNBEN, (Ausztria Manchestere.)

Állandó posztóraktár fél millió értéken felül.

Szétküldés csak utánvétellel. — Levelőzés magyar, német, cseh, lengyel, olasz és francia nyelven

126. (24—24)